

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIğI
STRATEđI GELIřTİRME BAşKANLIğI
TARIMSAL YATIRIMCI DANIşMA OFİSİ

HATAY İLİ
TARIMSAL
YATIRIM REHBERİ
OCAK 2014

İÇİNDEKİLER

TARIMSAL YAPI	3
GENEL BİLGİLER	4
TARIM ALANLARININ DAĞILIMI.....	4
BİTKİSEL ÜRETİM.....	5
HAYVAN VARLIĞI	5
TARIM VE TARIMA DAYALI SANAYİ	6
TARIMSAL YATIRIM POTANSİYELİ	7
HATAY’DA TARIMA YATIRIM YAPMAK İÇİN 10 NEDEN	8
HATAY’DA TARIMSAL YATIRIM İÇİN UYGUN SEKTÖRLER VE ALANLAR	9
TEŞVİK VE DESTEKLER	10
KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI.....	11
IPARD KAPSAMINDA VERİLEN AB HİBE DESTEKLERİ	14
TARIMSAL KREDİLER	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
YATIRIM TEŞVİKLERİ	19
KALKINMA AJANSLARI TARAFINDAN DESTEKLENEN ALANLAR	26
İletişim Bilgileri	28

TARIMSAL YAPI

GENEL BİLGİLER

Yüzölçümü	: 5.867	km ²
Toplam Nüfusu	: 1.483.674	kişi
Belde ve Köy nüfusu	: 741.084	kişi
ÇKS'de kayıtlı Çiftçi Sayısı(2012)	: 22.319	kişi
ÇKS'de kayıtlı Arazi Varlığı(2012)	: 1.405.576	da

TARIM ALANLARININ DAĞILIMI

KULLANILIŞ ŞEKLİ	ALAN (HA)	TARIM ALANLARI İÇİNDEKİ ORANI (%)
Tarla Arazisi	130.891	51
Nadas	6.751	3
Sebze bahçeleri	34.846	14
Meyve-Bağ Arazisi	82.477	32
Süs Bitkileri	15	-
TOPLAM	254.980	100

Kaynak: TÜİK, 2012

HATAY İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

BİTKİSEL ÜRETİM

ÜRÜN ADI	2002 ÜRETİM (TON)	2012 ÜRETİM (TON)	DEĞİŞİM (%)	ÜRÜN ADI	2002 ÜRETİM (TON)	2012 ÜRETİM (TON)	DEĞİŞİM (%)
Portakal	198.658	286.179	44	Buğday	316.924	256.878	-19
Mandarin	132.745	254.288	92	Pamuk	268.092	210.248	-22
Zeytin	108.841	178.750	64	Mısır	25.612	136.984	435
Limon	18.409	36.990	101	Patates	16.603	32.180	94
Havuç	35.240	73.153	108	Nohut	746	641	-14

Kaynak: TÜİK

HAYVAN VARLIĞI

CİNSİ		2002 (ADET)	2012(ADET)	DEĞİŞİM(%)
Sığır	Yerli	21.737	12.601	-42
	Melez	45.576	94.752	108
	Kültür	9.296	31.886	243
Sığır Toplam		76.609	139.239	82
Küçükbaş	Koyun	85.022	181.865	114
	Keçi	57.568	134.167	133
Küçükbaş Toplam		142.590	316.032	122
Manda		340	762	124
Kanatlı		1.172.024	1.268.295	8
Arı Kovanı		37.054	80.093	116

Kaynak: TÜİK

TARIM VE TARIMA DAYALI SANAYİ

KONUSU	SAYISI	KONUSU	SAYISI
Süt ve Süt Ürünleri	68	Yumurta ve Yumurta ürünleri	14
Et ve Et Ürünleri	21	Makarna	1
Tahıl, Un ve Unlu Mamuller	558	Dondurulmuş Gıda	19
Meyve-Sebze işleme- paketleme	50	Gıda Katkı ve Yardımcı Maddeleri	1
Konserve ve Salça	4	Gıda ile Temas Eden Maddeler	31
Bitkisel Yağ	12	Kuruyemiş ve Çerezler	26
Hayvansal Yağ	18	Baharatlar	11
Zeytinyağı	19	Hazır Yemek ve yemek fabrikası	22
Su Ürünleri	15	Gazlı İçecekler ve Meyve Suyu	6
Şekerli Mamuller	32	Alkollü İçecekler	-
Pastacılık Ürünleri ve Tatlılar	261	Tütün ve Mamulleri	-
Nişasta ve Nişasta mamulleri	-	Yem	204
Bisküvi	-	Diğer	193

Kaynak: İl Gıda Tarım Hayvancılık Müdürlüğü, 2012

TARIMSAL YATIRIM POTANSİYELİ

HATAY'DA TARIMA YATIRIM YAPMAK İÇİN 10 NEDEN

1. Sulanabilir arazi varlığının toplam tarım arazisi içinde %51 olması ve Reyhanlı ve Dostluk barajı projeleri ile bu oranın daha da artacak olması.
2. İl yüzölçümünde ovaların geniş yer tutması.
3. İlin ekolojik koşulların erkenci meyve yetiştiriciliği için uygun olması ve 12.250 ha'lık alanda ikinci ürün tarımının yapılması.
4. Organik tarım için uygun alanların varlığı.
5. Örtü altı tarımında ısıtma girdilerinin düşük olması.
6. Yedi üründe Türkiye üretiminde lider olması.
7. Türkiye yaş meyve ve sebze ihracatının yaklaşık %25'inin İlden gerçekleştirilmesi.
8. İl genelinde güçlü frigo firik lojistik imkanları ile birlikte teknolojik sınıflama ve paketleme ünitelerinin ihracat için alt yapı oluşturması.
9. İl ve ilçelerde tarımsal kümelenmeye olanak sağlayacak tarım ve hayvancılığa yönelik lisans ve ön lisans düzeyinde eğitim kurumlarının bulunması.
10. Tarımsal üretim değerinin son yıllarda yaklaşık 3 kat artması.

HATAY'DA TARIMSAL YATIRIM İÇİN UYGUN SEKTÖRLER VE ALANLAR

SEKTÖR ADI	AÇIKLAMA
Kırmızı Et ve Et Ürünleri Entegre Tesislerinin Kurulması	Gerek İlin hayvan potansiyeli gerekse İl dışından kesime gelen hayvan sayısının çokluğu nedeniyle İldeki mevcut ruhsatlı kesimhane kapasitesi yeterli olmamaktadır.
Butik Zeytin Yağı İşleyen İşletmelerin Kurulması	Hatay 15 milyon zeytin ağaç varlığı ile zeytincilik konusunda oldukça iddialıdır.
Dondurulmuş Gıda Sektörü	Hatay bitkisel ürünler ve hayvansal ürünleri ile dondurulmuş gıda sektörüne 4 mevsim hammadde sağlayabilecek büyük potansiyele sahiptir.
Tıbbi Aromatik Bitkiler	Hatay genelinde tıbbi aromatik bitkiler oldukça yaygın yetiştirilmektedir ve mevcut potansiyel her geçen gün artmaktadır
Yaş Sebze ve Meyve İhracat Sektöründe	Türkiye yaş sebze meyve ihracatının %25'nin Hatay'dan yapılıyor olması sektör açısından oldukça önemlidir.
Paketleme Sektörü	Yöresel gıdalardan nar ekşisi biber salçası ve tuzlu yoğurt gibi ürünlerin paketlenerek pazarlanması ile daha geniş pazarlara ulaşılabilecektir.

TEŞVİK VE DESTEKLER

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI

UYGULAYICI KURUM: GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI

EKONOMİK YATIRIMLAR

DESTEK KAPSAMI	Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik yeni yatırımlar ile mevcut faal olan veya olmayan tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesine yönelik yatırımlar ya da kısmen yapılmış yatırımların tamamlanmasına yönelik yatırımlar
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve tüzel kişiler
YATIRIM KONULARI	<ul style="list-style-type: none"> • Bitkisel Ürün İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması • Hayvansal Ürün İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması • Su Ürünleri İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması • Tarımsal Ürünlerin Depolanması (Çelik Silo ve Soğuk Hava Deposu) • Alternatif enerji kaynakları kullanan yeni seraların yapımına yönelik yatırımlar • Tarımsal faaliyetlere yönelik alternatif enerji kaynaklarından jeotermal, biyogaz, güneş ve rüzgar enerjisi üretim tesisleri • Hayvansal Orjinli Gübre İşlenmesi ve Paketlenmesi • Koyun, Keçi ve Manda konularında sabit yatırımlar • Kütlü Pamuk konusunda teknoloji yenileme ve kapasite artırımı
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none"> • Hibe Esas Yatırım Miktarı<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gerçek Kişilerde : 300.000 TL ✓ Tüzel kişilerde : 800.000 TL • Hibe Desteği Oranı : %50

NOT: Uygulamaya ilişkin detaylar 14.12.2013 tarih ve 28851 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’de (Tebliğ No: 2013/59)” yer almaktadır.

HATAY İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

BİREYSEL SULAMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ

DESTEK KAPSAMI	Kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlamak için, belirlenmiş bireysel sulama makine ve ekipmanları alımlarını ve yerinde montajını desteklemek amacıyla yapılması gerekenlere ilişkin hususları kapsar.
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve Tüzel Kişiler
YATIRIM KONULARI	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tarla içi damla sulama sistemi kurulması ✓ Tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması ✓ Tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması ✓ Lineer sistem yağmurlama sulama makinesi alınması ✓ Center pivot sistem yağmurlama makinesi alınması, ✓ Tamburlu sistem yağmurlama sulama makinesi alınması ✓ Güneş enerjili sulama sistemleri kurulması
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none"> • Gerçek kişiler için : 100.000 TL • Tüzel kişiler için : 200.000 TL • Hibe Desteği Oranı : %50

NOT:1- Uygulamaya ilişkin detaylar 01.06.2013 tarih ve 28664 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Bireysel Sulama Makine-Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’de (Tebliğ no: 2013/28)” yer almaktadır.

HATAY İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI

DESTEK KAPSAMI	Bu Tebliğ, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlamak için çiftçilerin makine ve ekipman alımlarını ve yerinde montajını desteklemek amacıyla yapılması gereken usul ve esasları kapsar.
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve Tüzel Kişiler
DESTEKLENEN MAKİNE-EKİPMANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Anıza doğrudan ekim makinesi • Arıcılık makine ve ekipmanı • Balıkçı gemilerinde soğuk depo • Balya makinesi • Biçer bağlar • Biçerdöver ürün hasasında kullanılan GPS ve dane ölçer • Canlı balık nakil tankı • Çayır biçme makinesi • Çeltik fide dikim makinesi • Çiftlik gübresi dağıtma makinesi • Dal parçalama makinesi • Diskli tırmık • El traktörü • Fındık toplama makinesi • File sisteminin kurulması • Güneş kolektörü • Mibzer • Motorlu tırpan • Pamuk toplama makinesi • Pancar söküm makinesi • Patates söküm makinesi • Pülverizatör • Sap parçalama makinesi • Sap toplamalı saman makinesi • Silaj makinesi • Sıra arası çapa makinesi • Su ürünlerinde buzlama makinesi • Su ürünleri için kuluçka dolabı • Süt sağım ünitesi ve soğutma tankı • Tambur filtre • Taş toplama makinesi • Toprak frezesi • Yem hazırlama makinesi • Zeytin hasat makinesi
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none"> • Hibe Esas Yatırım Miktarı;<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gerçek Kişilerde : 50.000 TL ✓ Tüzel kişilerde : 100.000 TL • Hibe Desteği Oranı : %50

NOT: Uygulamaya ilişkin detaylar 26.06.2013 tarih ve 28689 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’de (Tebliğ No: 2013/27)” yer almaktadır.

IPARD KAPSAMINDA VERİLEN AB HİBE DESTEKLERİ

UYGULAYICI KURUM: TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK)

TEDBİR ADI	DESTEĞE ESAS HARCAMA LİMİTLERİ (EN AZ-EN FAZLA) (AVRO)	DESTEK ORANI (%)
101-1 Süt üreten tarımsal işletmelere yatırım	15.000 - 1.000.000	50-65
101-2 Et üreten tarımsal işletmelere yatırım		
• Bütçe Kalemi-1 (Kırmızı et)	20.000 - 1.000.000	50-65
• Bütçe Kalemi-2 (Kanatlı eti)	15.000 - 500.000	50-65
103-1 Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması		
• Bütçe Kalemi-1 (Süt işleme tesisleri)	50.000 - 3.000.000	50
• Bütçe Kalemi-2 (Süt toplayan üretici örgütleri)	25.000 - 1.000.000	50
103-2 Et ve et ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması		
• Bütçe Kalemi-1 (Kırmızı et işleme ve pazarlama)	30.000 - 3.000.000	50

HATAY İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

TEDBİR ADI	DESTEĞE ESAS HARCAMA LİMİTLERİ (EN AZ-EN FAZLA) (AVRO)	DESTEK ORANI (%)
• Bütçe Kalemi-2 (Kanatlı eti işleme ve pazarlama)	30.000 - 3.000.000	50
103-3 Meyve ve sebzelerin işlenmesi ve pazarlanması	50.000 - 1.250.000	50
103-4 Su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması	50.000 - 1.500.000	50
302-1 Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi	5.000 - 250.000	50
302-2 Yerel ürünlerin ve mikro işletmelerin geliştirilmesi	10.000 - 400.000	50
302-3 Kırsal turizm	15.000 - 500.000	50
302-4 Kültür balıkçılığının geliştirilmesi	15.000 - 400.000	50

HATAY İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

TARIMSAL KREDİLER

UYGULAYICI KURUM: ZİRAAT BANKASI, TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ

2014 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI

KREDİ KONULARI	İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti(TL)	
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi		
HAYVANSAL ÜRETİM KONULARI				
Damızlık süt sığıri yetiştiriciliği	750.000 TL'ye kadar	100	50	20.000.000
	750.001-5.000.000 TL	75	50	
	5.000.001-20.000.000 TL	50	25	
Yaygın hayvansal üretim	50.000 TL'ye kadar	50	50	500.000
	50.001-500.000 TL	25	25	
Damızlık	Etçi sığır yetiştiriciliği	100	100	7.500.000
	Düve yetiştiriciliği	100	100	7.500.000
Büyükbaş Hayvan	Yetiştiriciliği	50	25	3.000.000
	Besiciliği	50	50	5.000.000
Küçükbaş Hayvan	Yetiştiriciliği	100	100	5.000.000
	Besiciliği	100	50	1.500.000
Arıcılık		50	50	1.500.000
Kanath sektörü		50	25	3.000.000
Kanath sektörü damızlık yetiştiriciliği		100	100	7.500.000
Su Ürünleri	Su ürünleri yetiştiriciliği	100	50	5.000.000
	Su ürünleri avcılığı	50	25	2.000.000

HATAY İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

2014 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI				
KREDİ KONULARI		İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti (TL)
		Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	
BİTKİSEL ÜRETİM KONULARI				
Kontrollü örtüaltı tarımı	750.000 TL'ye kadar	50	50	10.000.000
	750.001 -5.000.000 TL	50	25	
	5.000.001 -10.000.000 TL	25	25	
Yaygın bitkisel üretim	50.000 TL'ye kadar	50	50	500.000
	50.001 - 500.000 TL	25	25	
Çok yıllık yem bitkisi üretimi		100	75	2.500.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan üretimi		100	100	10.000.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide kullanımı		50	50	1.000.000
Yurt içi sertifikalı fidan kullanımı		50	50	5.000.000
Süs bitkisi üretimi		50	50	2.500.000
İyi tarım/Organik tarım uygulamaları		50	50	5.000.000

HATAY İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

2014 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI

KREDİ KONULARI	İNDİRİM ORANI (%)		Kredi Üst Limiti (TL)
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	
MUHTELİF KONULAR			
Tarımsal mekanizasyon	50	50	1.500.000
Modern basınçlı sulama	100	100	1.500.000
Arazi alımı	25	25	500.000
Diğer üretim konulan	25	25	500.000
TARIMSAL AMAÇLI KOOPERATİFLERİN ÜRETİM KONULARI			
Damızlık Süt Sığırı Yetiştiriciliği	100	75	7.500.000
Büyükbaş Hayvan Besiciliği	75	50	5.000.000
Küçükbaş Hayvan Besiciliği	100	75	5.000.000
Kontrollü Örtü Altı Tarımı	75	75	7.500.000
Su Ürünleri Avcılığı	75	75	3.000.000
Tarımsal Ürünler İşleme, Paketleme, Depolama Tesisi	75	50	5.000.000

YATIRIM TEŞVİKLERİ

UYGULAYICI KURUM: EKONOMİ BAKANLIĞI, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

GENEL AÇIKLAMALAR

İlgili Mevzuat

- 19.06.2012 tarih ve 28328 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”
- 20.06.2012 tarih ve 28329 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)”

Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasite

- Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının; 1 inci ve 2 nci bölgelerde birmilyon Türk Lirası, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise beşyüzbin Türk Lirası olması gerekir. Ayrıca, yatırımların asgari kapasite, sabit yatırım tutarı ve diğer şartları sağlaması da gerekir.
- Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın, her bir finansal kiralama şirketi için asgari ikiyüzbin Türk Lirası olması gerekir.
- Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının yüzde ellisini aşamaz.

Müracaat

- Teşvik belgesi müracaatları, Ekonomi Bakanlığına yapılır. Ancak, genel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan ve sabit yatırım tutarı onmilyon Türk Lirasını aşmayan, tebliğle belirlenecek yatırımlar için yatırımcının tercihiyle ilgili olarak yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilir.

Teşvik belgesi

- Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için, projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekir.

Diğer desteklerden yararlanma

- Bu kapsamdaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz.

Tarım sektörüne ilişkin değerlendirme

- Tarım Sektörüne yönelik yatırımlar, “Genel Teşvik Sistemi” ve “Bölgesel Teşvikler”den yararlanabilir.

GENEL TEŞVİK SİSTEMİ

- Bölge ayrımı yapılmaksızın, belirlenen asgari sabit yatırım tutarı şartı ile diğer Tebliğ şartlarını sağlayan yatırımlar için, Genel Teşvik Sistemi kapsamında;
  - ✓ Gümrük Vergisi Muafiyeti
  - ✓ KDV İstinası desteğinden faydalanılabilir.
- Ayrıca, Bölgesel Teşvik Sistemi kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilecek olan yatırımlar için talep edilmesi halinde Genel Teşvik Uygulamaları çerçevesinde belge düzenlenebilir.
- **Genel teşvik sistemi kapsamında teşvik edilemeyecek yatırımlar:**
  - Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), nişasta ve nişasta bazlı şeker.
  - Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).
  - Küp şeker.
  - 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları.
  - Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç).
  - Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.
  - 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.
- **Teşviki belirli şartlara bağlı yatırım konuları:**
  - Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş,
  - Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş,
  - Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem,
  - Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem,
  - Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dahil) 1.000 küçükbaş dönem şartı aranır.

BÖLGESEL TEŞVİK SİSTEMİ

HATAY ilinde Bölgesel Teşvikler Kapsamında Desteklenen Tarımsal Sektörler

BÖLGESEL TEŞVİKLERDEN YARARLANACAK SEKTÖRLER	ASGARİ YATIRIM TUTARLARI VEYA KAPASİTELERİ
Entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)*	500 Bin TL
Gıda ürünleri ve içecek imalatı**	1 Milyon TL
Su ürünleri yetiştiriciliği (Balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	500 Bin TL
Soğuk hava deposu hizmetleri	500 metrekare
Lisanslı depoculuk	1 Milyon TL
Seracılık	10 Dekar

*Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, damızlık küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).

**Gıda ürünleri ve içecek imalatı yatırımlarından "makarna, makarna ile entegre irmik yatırımları, şehriye, kuskus, yufka, kadayıf, pirinç, ev hayvanları için hazır yem, balık unu, balık yağı, balık yemi, ekmek, rakı, bira, kuruyemiş, turşu, linter pamuğu, çay, fındık kırma/kavurma, hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri ile tahıl ve baklagil tasnif ve ambalajlanması" yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz.

HATAY İLİ TARIMSAL YATIRIM REHBERİ

HATAY ilinde Bölgesel Teşvik Kalemleri

DESTEK UNSURLARI	31.12.2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar	01.01.2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar
GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ	TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR	
KDV İSTİSNASI	TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR	
VERGİ İNDİRİMİ		
Yatırıma Katkı Oranı (%)	30	25
Vergi İndirim Oranı (%)	70	60
SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ		
Desteğin Uygulama Süresi	6 yıl	5 yıl
Desteğin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)	25	
YATIRIM YERİ TAHSİSİ	TÜM SEKTÖRLERDEKİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR	
FAİZ DESTEĞİ		
TL Kredisi	4 puan	
Döviz Endeksli Kredi/Döviz Kredisi	1 puan	

BÖLGESEL TEŞVİKLERE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Gümrük Vergisi Muafiyeti: Teşvik belgesi kapsamındaki yurtiçi ve yurtdışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat mevzuatta belirlenen hususlar çerçevesinde gümrük vergisinden muaftır.

KDV İstisnası: 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesi kapsamında uygun görülen makine ve teçhizatın ithali ve yerli teslimleri katma değer vergisinden istisna edilir.

Vergi İndirimi: 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, kurumlar vergisi veya gelir vergisine uygulanacak indirim oranları ile yatırıma katkı oranlarıdır. İndirilen kurumlar vergisi veya gelir vergisi tutarı yatırıma katkı tutarına ulaşmıca kadar indirimli vergi uygulamasına devam edilir.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği: Teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırım ile sağlanan ilave istihdam için, ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Ekonomi Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Yatırım Yeri Tahsisi: Teşvik belgesi düzenlenmiş bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

Faiz Desteği: Yatırım için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli kredilerin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %75'ine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının, yatırımın yapılacağı bölgeye göre azamî ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilecek kredi puanlarıdır.

BİR ALT BÖLGE DESTEĞİNDEN FAYDALANMA

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıdaki şartlarından en az birini sağlaması durumunda vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

Sağlanması gerekli şartlar

- ✓ Yatırımın Organize Sanayi Bölgesinde gerçekleştirilmesi,
- ✓ Yatırımın aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösteren alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması.

KALKINMA AJANSLARI TARAFINDAN DESTEKLENEN ALANLAR

UYGULAYICI KURUM: DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI (DOĞAKA)

Kalkınma Ajansları, Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulunun kararlaştırdığı ve Kalkınma Bakanlığının onayladığı Çalışma Programı ve Bütçe doğrultusunda hazırlanan ve finanse edilen Mali Destek Programları kapsamında tarım sektörüne de destek sunabilmektedirler.

Bu programlar kapsamında, destek için öncelikli alanlar, örnek proje konuları ve başvuru koşulları Ajansların web-sitelerinde ilan edilmekte ve Başvuru rehberlerinde ayrıntılı bilgiler yer almaktadır.

Kalkınma Ajansları, detayları yıllık çalışma programında ve başvuru rehberinde açıkça belirtilmek kaydıyla;

- Yerel idarelere,
- Üniversitelere,
- Kamu kurum ve kuruluşlarına,
- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına,
- Sivil toplum kuruluşlarına,
- Kâr amacı güden işletmelere,
- Kooperatif ve birliklere,
- Gerçek ve tüzel kişilere, proje veya faaliyetleri için “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet destekleme Yönetmeliği’nde belirtilen usul ve esaslar dâhilinde “*mali ve teknik*” olmak üzere iki konuda destek sağlanmaktadır.

Uygulanan Destek Çeşitleri:

Doğrudan Faaliyet Desteği

Bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına ve bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesinde acil tedbirlere yönelik faaliyetlerin proje teklif çağırısı yöntemi uygulanmaksızın doğrudan desteklenmesidir. Bu desteğe; yerel yönetimler, üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, birlikler ve kooperatifler başvurabilmektedir.

Faiz Desteği

Faiz desteği, kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin ilgili aracı kuruluş ile Ajans arasında imzalanacak protokolde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlardan alacakları krediler karşılığında ödeyecekleri faiz giderlerinin, Ajans tarafından karşılanmasını öngören karşılıksız yardımdır. Bu destekten Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ), çiftçi ve çiftçi grupları, serbest meslek sahipleri yararlanabilmektedir.

Faizsiz Kredi Desteği

Faizsiz kredi desteği, Ajans tarafından kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin ilgili aracı kuruluş ile Ajans arasında imzalanacak protokolde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlar eliyle kredi verilmesidir. Bu mali destek, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ve Destek Yönetim Kılavuzundaki usul ve esaslar dâhilinde Ajans tarafından sağlanmakta ve mali destek faiz ödenmeksizin taksitler halinde geri ödenmektedir. Bu destekten Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ), çiftçi ve çiftçi grupları, serbest meslek sahipleri yararlanabilmektedir.

İletişim Bilgileri

- **Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi (TARYAT)**
Adres: Eskişehir Yolu 9. Km Yeni Bina 14.Kat Lodumlu / ANKARA
Tel: 0 (312) 258 84 52 0 (312) 258 84 09
Faks: 0 (312) 258 85 16
Web: www.taryat.gov.tr
E-posta: taryat@tarim.gov.tr
- **Ekonomi Bakanlığı- Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü**
Adres: İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA
Tel: 0 (312) 444 63 63
Web: www.ekonomi.gov.tr
E-posta: tesvik@ekonomi.gov.tr
- **Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı – HATAY İL Müdürlüğü**
Adres: ANA BİNA: Aksaray Mah. Mehmet Kafadar Cad. Antakya/HATAY
EK BİNA: Kanatlı Mah. Yüzbaşı Asım Cad. No:61 Antakya/HATAY
Tel: 0 (326) 221 34 57. 0 (326) 221 34 59
Faks: 0 (326) 221 34 78
Web : www.hataytarim.gov.tr
E-posta: info@hataytarim.gov.tr

- **Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu – HATAY İl Koordinatörlüğü**
Adres: Haraparası Mah. Hacılar Cad. Bayır İşhanı A Blok No:1-2-3
Tel: : 0 (326) 225 12 23
Faks: : 0 (326) 225 12 32
- **HATAY Valiliği**
Adres: Kışlasaray Mah. Vilayet Cad. HATAY
Tel: 0 (326) 214 62 13-14-15
Faks: 0 (326) 214 61 69
Web : www.hatay.gov.tr
E-posta: hatay@icisleri.gov.tr
- **Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA)**
Adres: Yavuz Sultan Selim Cad. Birinci Tabakhane Sk. No:20 31050 Antakya/HATAY
Tel: 0 (326) 225 14 15
Faks: 0 (326) 225 14 52
Web: www.dogaka.org.tr

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Stratejik Yönetim Daire Başkanlığı

TARIMSAL YATIRIMCI DANIŞMA OFİSİ

OCAK 2014

